

AFSONAVIY TOSHKENT SUVI QAYTA JONLANDI

Toshkent mineral suvi - o'rta va keksa avlod vakillari Toshkent va viloyatdagi deyarli barcha oziq-ovqat do'konlarida sotiladigan 0,5 litrli shisha butilkalardagi gazli suvning ta'mini yaxshi eslashadi. O'zbekiston poytaxti aholisi ushbu "gazsuvni" shunchalik yaxshi ko'rishganki, har qanday gazli suvni "Toshkent suv" deb atashgan.

Toshkentliklarning sevimli mineral suvi qayerga g'oyib bo'ldi? Bu suv qayerdan keladi va uning qanday foydalari bor? Toshkent suvi qachon sotuvga chiqariladi?

Shu va boshqa savollarga "Toshmineralsuv Bottler" MChJ direktori Rustambek Ulug'bekovich Qaharbekov javob berdi.

Rustambek Ulug'bekovich, Toshkent mineral suvining paydo bo'lishi tarixini so'zlab bersangiz.

Ommabop bir gap bor: tasodifiy hamma narsa eng sevimliga aylanadi. Toshkent mineral suvi ham xuddi shunday. 1952 yilda geologorazvedkachilar Toshkentdan taxminan 20 km shimolda Keles stansiyasi hududida qidiruv quduqlarini burg'ilashdi. 1371 m chuqurlikdan neft yoki gaz o'rniga termal suv otilib chiqdi. Ushbu suvning Moskvada o'tkazilgan tahlili shuni ko'rsatdiki, unda inson uchun foydali bo'lgan ko'plab mikroelementlar mavjud. O'sha yili O'zbekiston SSR rahbariyati ushbu suvning xususiyatlaridan kelib chiqib, Toshkent viloyatida balneologik shifoxonalar qurish to'g'risida qaror qabul qildi. Toshkent shahri va viloyat hududida 9 ta davolash muassasasi qurildi. Sanatoriylardan biri "Toshkent mineral suvlari" (Tashminvodi) bugungi kunda ham muvaffaqiyatli faoliyat yuritmoqda. O'z hududida o'zining suv qudug'iga ega bo'lgan sanatoriy insonning ko'plab kasalliklarini samarali davolaydi.

1962-yilda O'zbekiston SSR Oziq-ovqat sanoati vazirligi tashabbusi bilan uchta quduqdan ichimlik Toshkent mineral suvini shishaga quyish boshlandi. Yumshoq ta'mga ega va foydali moddalarni o'z ichiga olgan mineral suv toshkentliklarga darhol yoqdi. Suvning mashhurligi shunchalik katta ediki, toshkentliklar SSSRning boshqa shaharlarida bo'lganlarida do'kon va restoranlarda Toshkent suvini so'rashgan. Har qanday gazlangan suv Toshkent suvi deb atala boshlandi.

1990-yillarning o'rtalarida Toshkent suvi sotuvdan olib tashlandi. Nima sababdan?

O'sha paytlarda ko'plab korxonalar yopilgan edi. Rejalashtirilgan tizim bozor iqtisodiyot modeliga o'zgartirildi. Boshqa tomondan, ichimliklar bozorida yangi o'yinchilar paydo bo'ldi, shu jumladan jahon darajasidagi o'yinchilar. Sanatoriy infratuzilmasini tiklash va transmilliy korporatsiyalarning O'zbekistonga kelishi bilan bog'liq qiyin vaqtlar boshlandi. Ular bizning bozorimizga o'z mahsulotlari va katta reklama byudjetlari bilan kirib kelishdi. O'zbeklar esa jahon brendlariga qiziqish ko'rsatdi. O'ylaymanki, shu sababli uzoq vaqt davomida Toshkent mineral suvi odamlar uchun faqat sanatoriy quduqlaridan foydalanish imkoniyatiga ega edi. Bugungi kunda vaziyat o'zgarib bormoqda. Iste'molchilar allaqachon ko'plab kompaniyalar oddiy filtrlangan suvni yoki sun'iy qo'shimchalar qo'shilgan suvni qimmatroq sotishlarini bilishadi. "Yaltiroq narsa oltin bo'lavermaydiligi" aniq bo'ldi. Sog'lom oziq-ovqatga bo'lgan talab esa har yili ortib bormoqda.

Toshkent mineral suvining qiymati qanday? U qanday foydali elementlarni o'z ichiga oladi?

Toshkent mineral suvi uchta qimmatli xususiyatga ega. Birinchidan, kremniy miqdori ko'payganligi sababli, suv davlat standartlariga muvofiq dorivor deb tasniflanadi. Internetga "Kremniyning salomatlik uchun foydasi" deb yozsangiz, Yerning biz, toshkentliklar uchun

qanchalik saxovatli ekaniga hayron bolasiz va hayratda qolasiz. Ikkinchidan, u barqaror yuqori PH qiymatiga ega, bu uning ta'mini yumshoq qiladi va kislota-ishqor muvozanatini uyg'unlashtirish qobiliyati suvning shifobaxsh xususiyatlariga qo'shiladi. Bu kasallikdan tuzalib ketayotgan, ishda stressni boshdan kechirayotgan yoki yog'li taomlarni – palov, shashlik va zamonaviy fastfudni yaxshi ko'radiganlar uchun dolzarbdir. Uchinchidan, uni bolalarga, kattalarga va keksalarga cheklovsiz ichish mumkin. Sizning do'koningizda mavjud bo'lgan barcha mineral suvlar faqat shifokorning ko'rsatmasi bo'yicha ichilishi tavsiya etiladi, bizningki esa hech qanday qarshiliksiz ichilishi mumkin.

Voy-buy! Bu suv qanday va qachon paydo bo'lgan?

Bu qiziqarli va murakkab savol. O'zbekistonda yer osti suvlarini o'rganish bo'yicha gidrogeologiya instituti mavjud. 1950-yillar boshida gidrogeologlar Toshkent ostida suvli qatlam borligini aniqladilar. Taxminan 200-250 million yil davomida Tetis okeani O'rta Osiyo va Kavkaz hududida mavjud bo'lgan. Bu "yashil loy" deb ataladigan yoki boshqacha aytganda, suv o'tkazmaydigan qatlamning paydo bo'lishiga olib keldi. Suv eriyotgan qor yoki yomg'ir shaklida sekin-asta Yerning chuqurliklariga oqib boradi. U turli jinslar (loy, qumtosh, tosh, granitdan) o'tadi. Ushbu harakatda suv filtrlanadi va bir vaqtning o'zida tabiiy foydali mikroelementlarni to'playdi. Pastga oqayotgan suv suvli qatlam tomonidan to'xtatiladi va chuqurlikda to'planib, er osti ko'lini hosil qiladi. Shunday qilib, taxminan 60 million yil avval Pritashkent suvli qatlami shakllangan. Bu noyob tabiiy shakllanishdir. Bu suv bizga 1371 m chuqurlikdan keladi. Pastga oqayotgan suv suv o'tkazmaydigan qatlam bilan to'xtatiladi va chuqurlikda to'planib, er osti ko'lini hosil qiladi. Shunday qilib, taxminan 60 million yil oldin Pritashkent suvli gorizont shakllangan. Bu noyob tabiiy shakllanishdir. Mana bu suv bizga 1371 metr chuqurlikdan keladi.

Toshkent suvini qanday mineral suvlar bilan solishtirish mumkin?

Dunyoda turli xil mineral suv manbalari mavjud. Har bir manbaning kelib chiqish tarixi bor. Barcha termal buloqlar o'ziga xos tarkibga ega. Mikroelementlarning yuqori konsentratsiyasi tufayli shifokorlar tomonidan tavsiya etilgan o'lchangan dozalarda ichish kerak bo'lgan mineral suvlar mavjud. Italiyaning SanPellegrino Alp tog'laridan olingan mineral suv tarkibi bo'yicha Toshkent mineral suvi bilan teng. Bu xuddi shunday yumshoq va mazali, uni har kuni ichsa bo'ladi.

Toshkent suvini yana qachon ichishimiz mumkin?

“Toshkent mineral suvlari” (Tashminvodi) sanatoriysi yonida, quduqdan uncha uzoq bo'lmagan joyda zamonaviy zavod qurdik. Korxonani “Toshmineralsuv Bottler” deb nomladik. Bahorda biz o'z mahsulotlarimizni shahar do'konlariga jo'natishni boshlaymiz va yoz mavsumiga kelib siz buni shahrimizdagi ko'pgina do'konlarda ko'rasiz. Umid qilamizki, bu suvning ta'mini nafaqat toshkentliklar, balki butun O'zbekistonimiz aholisi qadrlaydi.

O'zbekistondagi suv bozori juda to'yingan va ko'plab o'yinchilarga ega. Raqobatdan qo'rqmaysizmi?

Yo'q, biz qo'rqmaymiz. Bizda Yevropaning yangi ishlab chiqarish uskunalari mavjud, bu esa yuqori sifatni kafolatlaydi. Toshkent suvi har doim o'zbeklarning sevimli suvidir. Bu onaning uzoq vaqtdan beri unutilgan nonining ta'mi kabidir. Bir marta ichib ko'rsangiz, onangizning mehr va muloyim qo'llarini eslaysiz. Ishonchim komilki, Toshkent suvi iste'molchilarimiz qalbida o'z o'rnini egallaydi.

https://repost.uz/tashkentsakaya-voda-vozvrashayetsya
https://kun.uz/kr/10314478
https://www.spot.uz/ru/2025/03/28/toshmineralsuvbottler/